

VÖRÖS LOBOGÓ

Az R. M. P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

VI. ÉVFOLYAM, 3865. SZÁM

4 oldal,
20 bani
1957,
augusztus 1,
csütörtök

Lapunk tartalmából:

- Egy téma halálára (2. old.)
- Testnevelés és sport (2. old.)
- Az Öregok Kórház Ottónában (2. old.)
- Az Otlet gumivulkanizáló műhelye (2. old.)
- A dohányzás szenvedélye (2. old.)
- Gyakorlatba ültetik az intézkedési terv előírásait (3. old.)
- Az élet küszöbén... (3. old.)
- Fejezzék be végre a megkezdett munkát (3. old.)
- Szovjet-afgán közös nyilatkozatot írtak alá Moszkvában (4. old.)
- Amerikai repülőgépek megsértették Csehszlovákia légterét (4. old.)

Tartsuk tiszteletben a kollektív szerződésben tett vállalásokat

A tervteljesítés félvé-zárása után, valamennyi iparvállalatban hozzáfoglaltak a kollektív szerződésbe foglalt teljesítések elemzéséhez. A félvéi tevékenység kiértékelésekor újabb bizonyosodott, hogy a kollektív szerződés mozgósítólag hat az üzemek, gyárak dolgozóira. Egyrészt azért, mert mindenki igyekszik a tervteljesítésben vállalt kötelezettségének eleget tenni. Másrészt azért fontos tényező a kollektív szerződés a gyárak, üzemek életében, mert benne kifejezésre és összhangra jut a dolgozók egyéni érdeke az ország érdekében, a jobb élet megteremtésében. S hogy a dolgozók és az ország érdekei meg is valósuljanak, számos aradi iparvállalatban az üzembizottságok, a szakszervezeti csoportok, a munkások, technikusok, mérnökök és a vállalat vezetősége odaadó munkát végzett.

Például a November 7. gyárban a kollektív szerződésben foglaltak az első félvére — teljes egészében megvalósítottak. Számos olyan intézkedést foganatosítottak, amely megteremt a dolgozóknak a munkahelyen a jobb körülményeket. Gyártási eljárásokat tökéletesítették, munkavédelmi berendezéseket készítettek stb. Nagy nehézségek között például az elmúlt évben a November 7. gyárban, hogy a szeszszegényen a pincében kellett dolgozni az erjesztett gabona őrlésével. A kollektív szerződésben foglaltak ez év elején, hogy módosítsák a gyártási eljárást. Még a múlt hónapban felvitták az emeletre a kalapácsos malmot, így sokkal könnyebb az erjesztett gabona őrlési munkája.

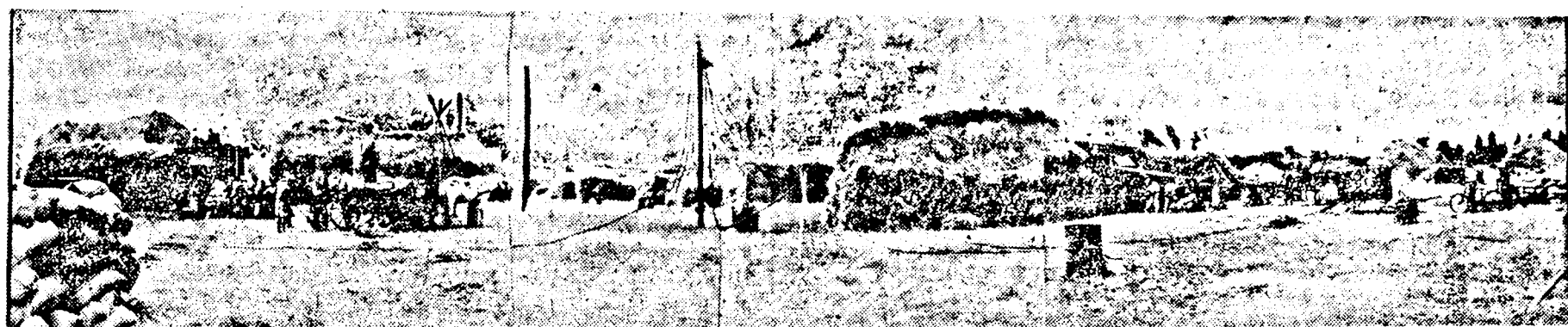
Lelkiismeretes munkáról tesz tanúbizonyítást a G. Dimitrov gyár üzembizottsága is. Számos nagyfokú tevékenységet foganatosítottak, mely elősegíti a tervteljesítést s jobb munkafeltételeket biztosít a gyárban dolgozóknak. A félvéi határidővel tervbe foglalt 22 intézkedésből, tizenhatot valósítottak meg. A megmaradt hat intézkedés közben időszerűvé vált, helyette több intézkedést hajtottak végre tervben kívül. Kiemelkedő eredményt a takarékoság terén értek el a Dimitrov gyár munkásai s ezt pedig az újítások révén szerezték meg. 151 újítási javaslatot fogadtak el, mely 251.191 lej összegű megtakarítást eredményezett a vállalatnak. A javaslatokat 68.382 lej jutalommal jutalmazták.

A dolgozók munkakörülményei megjavítására például több üzemosztályon 8.500 m² mosdót építettek. Figyelemmel kísérte a kollektív szerződésben foglaltak teljesítését a helyi szakszervezeti tanács is. Valamennyi esetben, az aktivistáknak, amikor a gyárakban akadt dolguk, figyelemmel kísérték az üzem bizottságait a szerződésben foglaltak határideje közeledtével. A tavasszal például a „különleges brigád”, — mely az üzem bizottságok tevékenységét ellenőrizte, — figyelemmel kísérte a kollektív szerződések teljesítését is. Így például a November 7. gyárban, a Libertatea, a December 30. és a G. Dimitrov gyárban részletesen elemezték a kollektív szerződésben foglaltak végrehajtásának teljesítését.

A jól dolgozó üzembizottságok mellett akad olyan is, mely a kollektív szerződésben foglaltak egyes pontjait felelőtlenül, formálisan kezeli. Például a Vörös Tróka gyárban a kulturmunka megjavítása égető kérdés volt. A félvéi tevékenység elemzésekor a kulturmunka fellendüléséről adtak számot, pedig a valóság nem volt az. Az a néhány ismeret-terjesztő előadás, melyet a félvé alatt megtartottak nem jelenti még a kultúr és agitációs munka fellendülését. A dolgozók joggal kérdezik a Vörös Tróka gyár üzembizottságától milyen tekintetben lendül fel a kulturmunka, ha elhanyagolták a dalárdát, a jóhírű táncosport tevékenységének megújítását?

A félvéi tevékenység eredményes volt. De okuk van a hibákban. Hogy az előttünk álló félvében a kollektív szerződés továbbra is mozgósítólag hasson a dolgozókra a tervteljesítésben, még alaposabban fontolnunk kell venni a szerződésben foglaltak fontosságát. Ha határidő szabtak meg az egyes intézkedéseknek, akkor azokat maradéktalanul be is kell tartani. Fordítsanak nagyobb gondot az elkövetkezendő félvében is a munkahelyek megszervezésére, hogy megkönnyítsék a munkát, hogy a bevezetett újítások, a kiegészítések továbbra fokozzák a termelékenységét, csökkentsék az önköltséget. Különös fontossággal bír most a kollektív szerződésbe foglaltak teljesítése, mivel számos üzemben és gyárban bevezették a megjavított beosztási rendszert, a dolgozók jobb, élet, magasabb életszínvonalát megteremtése érdekében.

VÁROSUNK ÉS FALVAINK ÉLETÉBŐL

Arad határában, sok helyen a megszokott csendet cséplőgépek egyenletes bugása veri fel. A miket a társulások földjén, Arad keleti részén is ugyanez a kép fogadja a látogatót. Két cséplőgép összesen tizenhárom vagon búzát cséplelt ki eddig. A társulások tagjai örömmel veszik tudomásul, hogy bőséges az idel kenyérnek való. Megrakott szekerek hagyják el a szőlőt, egyrészt a begyűjtőközpont felé tart, hogy eleget legyenek az állammal kötött szerződésnek, más szekerek a GTA tartozását egyenlítik ki, a többi kocsi pedig a termés legnagyobb részét a társulások raktárába viszi.

Új butorok mintadarabjai

A Vremuri Noi kisipari termelőszövetkezetben sokat hallani mostanában az asztalosokról. Az utóbbi időben ugyanis egyre több új berendezés, butor darab készül itt. Az egyik asztalosmester irodájában egy sötét, szép kidolgozású íróasztal áll, tiszteletteljes távolságra a többi kottázott íróasztaltól. A sötét, félig fényezett íróasztal külső oldala lekapható és egy kényelmes divány kerül elő dobozából, egy másik oldalra bár helyezhető el.

Ugyancsak a butorok gyártásához készítették egy teljesen új és celszerű beosztású konyhabutor. Különösen a szekrény nyerte meg min-

denki tetszését. A kis helyet elfoglaló konyhaszekrény egy ruhaszekrény, két vitrinnel, két ajtóval zárható, edényeknek alkalmas helyet és három fiókkal rendelkezik. Ez az al-mazöldre és csontszínezetű festett konyhaszekrényből, asztalból, két konyhaszekrényből és fűsláddából áll. Ami a legfontosabb: előreláthatólag 118 lejtel olcsóbb lesz, mint a Pall-nis nevű berendezés. A szövetkezet egy másik asztalosmesterében: a megrendelő osztályon, újszerű, félig fényezett, tölgyfaanyagból kombinált szoba készül. Ennek a berendezésnek legnagyobb előnye, hogy kis helyet foglal el.

Ugyancsak a szövetkezetben készülnek azok a sakkasztalok és ró-mánasztalok is, amelyekkel a kibővített Tineret-cukrázdát rendezik be. Ugyanis ez a cukrázda játéktér-mel is rendelkezik majd.

Csépelnek Szemlakon

Szemlak községben a dolgozópa-rasztlak szorgalmasan végzik a hordást, hogy mielőbb befejezzék ezt a munkát. A szőlőkön csépelnek. Az egyik cséplőgépnek Mosneag Ioan a felelős. Itt a munka élénk ütemben halad. Ezen a cséplőgépén kora reggelől késő estig szorgalmasan dolgozik a huszonhárom munkás. Mosneag Ioan felelős véleménye szerint a kis munkaközösség dícséretet érdemel. Csak hosszas gondolkodás után sorolja fel azokat, akik kimagasló teljesítményt nyújtottak. Ezek közé tartoznak Pincési Emil, Suciu Ioan, Neamtu Remus, Nun George és Heibach Erzsébet és mások. Mosneag Ioan kimutatásában a következő eredményeket látni. A cséplőgép eddig 151.721 kilót, naponta több, mint másfél vagon kalászt cséplött.

Segítenek a hordásban

Ezekben a napokban a gyárak és üzemek dolgozói a munka befejezése után önkéntes munkára jelentkeznek, hogy segítsenek a falusi dolgozó parasztoknak a gabonahordásban. A November 7. gyár dolgozói például a Szikra állami gazdaságban nyújtottak értékes segítséget. Julius 28-án például harminckett munkás ment ki az állami gazdaságba és tehergépkocsival hordták a learott gabonát a szőlőre. Kitétek magukért a gyár dolgozóit — mondja Lagsági Sándor, az alapszervezet titkára. — Ezen a napon mintegy négyszáz keresztet hordtak a szőlőre.

Telnek a zsákok

Már hajnali órákban felzug a cséplőgép. A falu szélén feltűnik a zimándok. I. Ranghe kollektív gazdaság szőlője. A gépből kiszálló por a tisztá, ég felé tör, majd megfordítja útját, hangtalanul hull a földre a gépmunkások fák sapkájára, izdát arcára. Nehéz munka a cséplés s mégis talán az ország mezőgazdasági munkák közül ezt végzi legnagyobb kedvvel a földműves. Erre is. Ekkor látja egész évi munkájának gyümölcsét.

A cséplőgép zug, a zsákok egymásután telnek az aranyárga és aranyatérő buzamakkal, a kocsi megállás nélkül hordják a földet a kalászos gabonát, nőnek az asztalok. Jó a termés.

Mind kevesebb kereszt tartja a határt. Végelejár már a hordás. A határ tarkaságát inkább a feke szántások között végighúzódo tarlósvágok adják. Ugyanis a kollektivisták aratás után elvegyezték a nyári szántást, kivéve a keresztet helyét. Ez az, ami egyelőre változatossá teszi a learott gabonaföldet képet. Persze, ez se tart soká, mert a három traktor éjjel-nappal hasítja a földet, szántja a keskeny tarlósvágokat.

Az államnak már átadták a két és fél vagon szerződött búzát, merl első a kötelezettség. Ha már itt vagyunk, kérjük ki a kollektivisták véleményét a kúrtosi GTA munkáját illetően. Előrebo-csálhatjuk, hogy ebben az évben a rosszak mellett sok jót is hallottunk a géppálmák munkájáról. Vagyis az előző évekhez viszonyítva elfogadhatóan dolgoztak. Itt is vegyes véleményekkel találkozunk. Egyesek dicsérik a traktorosok és a traktorok munkáját, különösen a szántásban. Mások munkát végeznek — mondják. — Mások eredményeik mellett a hibákat is felvetik.

— En is azon a véleményen vagyok, — mondja Kiss Béla pártalapszervezeti titkár — hogy az előző évekhez viszonyítva jobban dolgoztak. Azonban még mindig találunk olyan hibákat, amelyek szükségesek tartunk megemlíteni, hogy azok a jövő évben ne ismétlődjenek meg. Így például az aratásnál gyakran előfordult, hogy a gépek nem kötötték jól a kévék széthullottak. Ez bizonyos mértékig megnehezítette a keresztberek és a hordást is. Jó lenne, ha már most tervbe vennék a GTA-nál az ugynevezett kutyafej (kötőkészülék) módosítását, hogy azt jövő aratásra teljesen munkaképesen kaphassák az igénylők.

Többen megemlítték a cséplőgép hiányos felszerelését is. Bár a kollektivisták már a cséplés kezdetén szótarttak a géppálmák vezetésére nem intézkedtek. Így a gazdaság kénytelen volt szalma és törekkel rakni letrát készíteni, mert különben nem indulhatott volna meg a cséplés. A letrákot kívül egyéb fontos felszerelés is hiányzott.

A megemlítt hiányokat pótolták a kollektivisták, azonban ennek tanulságul kell szolgálnia a kúrtosi GTA vezetőségének.

Orvos' értekezlet a gyermek-bénelás kérdésében

Tasiban orvos' értekezletet tartottak a gyermekbénulás kérdésében. Az értekezleten részt vettek az Egészségügyi és Népjóléti Minisztérium képviselői, egyetemi tanárok és járványos betegségek szakorvosai. Az értekezleten főképpen a súlyosabb gyermekbénulási esetek kezelésével foglalkoztak.

Dr. Marin Voiculescu professzor, a bukaresti gyógyászati és orvos-tudományi intézet tanára beszámolót tartott a súlyosabb esetek gyógykezeléséről. A beszámolót követő vitában felszólalt az értekezlet számos résztvevője.

A VIT HIREI

A KEPMŰVÉSZETI ÉS IPAR-MŰVÉSZETI KIALLÍTÁS IS MEGNYITOTTA KAPUIT

A VI. Világifjúsági Találkozó nemzetközi kulturális rendezvényeinek keretében kedden a Maxim Gorkij kultur- és pihenőparkban nagyszabású nemzetközi, képzőművészeti és iparművészeti kiállítás nyílt meg.

A fesztivál nemzetközi előkészítő bizottságának nevében Bruno Bernini (Olaszország) üdvözölte az ifjúságot. N. Mihajlov szovjet értelmiség nevében köszöntötte az egybegyűlteket. A kiállítást Szergej Konenkov, a legidősebb szovjet festőművész nyitotta meg.

A kiállításon 3700 festmény, szobor, grafikai alkotás és iparművészeti tárgy szerepel. A műtárgyakat 45 ország több, mint 2000 képzőművésze alkotta.

A fiatal román festőművészek, szobrászok, grafikusok és iparművészek 168 alkotása nagy leltárral aratott.

IFJAIK ELOADASAI

A román küldöttség kedden két előadást tartott. A Puskin-téren sok ezer moszkvai lakos és külföldi vendég nagy élvezettel hallgatta Ionel Budisteanu népi zenekarának dalait s csodálta meg az IMSZ-együttes népi táncait, valamint a búvész- és akrobatamutatókat. Az IMSZ kórusa, a „Doina” táncgyűjtemény és népi zenekar egyik tagozata a „Szilankol”-üzem klubjában lépett fel. Teodor Cozma esztrád-zenekara a Balti Flotta tengerészének klubjában szerepelt.

A művészi versenyek keretében kedden a szolistákban volt a sor. Nagy sikerrel szerepeltek a zsűri előtt Ion Prisacaru, Valentin Loghin és Constantin Dumitru éneke-seink, Ion Tanase flautista, Ion Cristureanu népi énekes, Ion Clipseanu

táncos és Vania Lefcenko akkordeon-ista.

A román ifjak az Akadémiai Nagyszínházban végignézték a „Hattyúk tava” című baletet és jelen voltak Igor Mojszejev népi táncgyűjtemé-nek előadásán.

A tervszerű gazdálkodás kérdése az aradi vajgyárban

A szocialista állam gazdaságának alapvető sajátossága a tervszerű gazdálkodás. Mint ismeretes a tervszerű gazdálkodás teremt meg a megfelelő összhangot a fogyasztás és a termelés között.

Nálunk, a vajgyárban — éppen úgy, mint más állami vállalatban — nagy szerepet tölt be a termelés tervszervezése. A tervszerű gazdálkodás folytán jobban megszervezhető a termelés, meghatározható a választék.

A tejfeldolgozó iparban az össztermelés és az árttermelési tervet a nyersanyagforrások alapján állítják össze, a mi esetünkben a felvásárlás és a szerződés-kötések alapján. Mindezekhez azonban ismer-nünk kell annak a területnek gazdasági lehetőségeit, ahonnan a nyersanyagot besze-rezzük és egy egész sereg más döntő ténye-zőt. Például ismernünk kell a tejelő állatok szá-mát, fajtaját, az állatok egyenkénti átlagos

tehozamát, valamint a legelő és a rőtel területét is.

Előrendű feladatunk tehát biztosítani a vállalat számára a megfelelő mennyiségű nyersanyagot, a tejet. Ezen a téren nehézségekkel küzdünk. A nyersanyag 65 százalékát az egyé-nileg gazdálkodóktól szerezzük be. Így a tervszervezés sokszor elég nehéz. De bizony-talan néha a szocialis-ta szektor terményei-nek tervszervezése is, mert sokféle, előre nem látott gazdasági tényező befolyásolja. Szá-rzóság miatt, takar-mánvhiány, kedvezőt-len időjárás miatt vagy betegségek miatt csök-ken a tejtermelés. Így a nyersanyag besze-rzésében állandó hullám-zás van. A nyersanyag hiányozása, a termelés helyzete minden évben visszatérőkérdés az évre jellemző gazdasági hely-zet. Ime, hogyan ala-kul a nyersanyag besze-rzése 1953 és 1956 között. A gyárban 1954-ben 50 százalékkal

több tej került, mint 1953-ban, 1955-ben már 125,4 százalékkal, 1956-ban 144,6 százalékkal több tejet kaptunk.

A lakosság igénye-nek növekedésével párhuzamosan növekedett a gyár termelése és bővült a választék is. Mindezt úgy értékelték el, hogy javítottunk felvásárlási módszere-n, ugyanakkor kü-lönböző feldolgozó köz-onatokat korszerű, ul berendezéssel szereltünk fel. A termelés növelésében, a választék gaz-dálkodásban elért eredmények örömmel töltötték el az egész munkaközösséget.

Égészen 1953-ig gyá-runk többnyire mint vajgyár szerepelt, a főtermék a vaj volt és a fogyasztásra szánt tejet, sajtotként mellék-termékeknek tekintet-tük. Így ezeket kis mennyiségben gyártot-tuk. A gyár azonban növekedett és ezzel egy időben egyre több tejet kaptunk. Ma már nem csupán vajot gyártunk,

hanem jelentős mennyi-ségű sajttel, fogyasztási tejet, diétetikus tej-termékeket is készítünk.

Az utóbbi öt esztendőben a feldolgozásra

kiutalt tejet a követ-kezőképpen használtuk fel:

szervezőbb hónapokra. Ezzel elértük azt, hogy az év első és negyedik negyedében csúszan har-minc százalékkal csök-ken a termelés az évi átlaghoz viszonyítva, sőt egyes esetekben még ennél is keveseb-bel. Ez előnyösen be-folyásolja az önálló mutatószámát és a pénzügyi tervet.

A Minisztertanács 1957 január 26-i hatá-rozata, amely a szerző-déskötések módszerének megújítását írja elő, nagy lehetőségeket biz-tosított vállalatunk szá-mára a termelés növe-lésében. A határozat ugyanakkor biztosítja, megfelelő szerződéskö-tések mellett, a lakos-ság tejjel ellátását, ezzel egyidőben. Befolyás-gyakorol a szabadplaci árakra. A Miniszter-tanácsnak ez a határo-

	1953	1954	1955	1956	1957
Fogyasztási tej	19,9%	22,3%	25,0%	21,4%	22,0%
Vaj	74,6%	53,2%	56,0%	53,8%	48,5%
Sajttelék	5,3%	13,7%	17,9%	22,5%	27,5%
Diétetikus tejtermékek	0,2%	0,8%	1,1%	2,3%	2,0%

EGY TÉMA HALÁLÁRA

Egyik budapesti lapban olvasom, hogy a Magyar Tudományos Akadémia, a közeljövőben kiadja a „magyar fajtanyelv” szótárát és ez alkalommal, mintegy 25.000 szót szedtek össze a tudósok, olyan szavakat, melyeket az „utca” használ. Lesz benne: „franzsladi argo” ugynevezett jassz-nyelv, tolvaj-nyelv, „vagyárgy-kifejezés”, egy szóval minden, amit a budapesti utca szól, vagyis minden szó, amit a magyarul beszélő lakosság, akár műnünk is észrevétlenül átvett és használ az időközlő megjelölt szótárban. „Vigyázzunk nyelvünk tisztaságára” címetek viselő komoly tárgyú és ugyancsak megismerhetetlen „vidám” cikk elejére is. Ez utóbbiakban a humoristák a szatíra maró fegyverével harcoltak az ilyen és hasonló „kínkövések” ellen, ha nem is mindig a nyelvörök rangos pozíciójából, hanem a „jó kis léma” és a bármikor elővehető ötlet gondolatából kiindulva. Névszerint fel lehetne sorolni a humoristákat, akik időnként „megeresztettek” egy-egy cikkcskét, amelyben ügyesen felsorakoztatták az „apafé”, a kéglit, a haver, a dörszölti páti stb. kifejezéseket... A kis karcolatok megoldották az aznapi téma-gondot és amellől hasznos harcot jelentettek a febrújzódó utcai beszédmodor ellen...

Most azonban ezzel a már öröknek mondható témával baj van. A Magyar Tudományos Akadémia a nyelvet „fajtanyelvünk” címen tudatosítja. Persze ez távolról sem jelenti azt, hogy a harc nyelvünk tisztaságáért, lankadtán erővel tovább ne tartson, csupán a 25.000 szó öszelógására tervezett szótár hivatalosan is tudomásul veszi a fajtanyelv létezését.

Akikről még nem írtunk

Az Otelul gumivulkanizáló műhelye

Igazi gumi ócskapiacot láthat az ember, ha belép az Otelul kisipari termelőszövetkezet Cuza Voda 1. szám alatti vulkanizáló műhelyébe. Mindenféle szakadt, javításra váró autógumi köpenyek és belső hever-négek. Nem is tudom, hogy lehet eligazodni közöttük. Hranyiczki György műhelyfelelős kálauzál a több helyiségből álló műhelybe és raktárakba. Itt van a város összes „beteg” autógumijának „kórháza”. Nem is hisz az ember, ha nem látja, milyen csúnya sérülések keletkezhetnek, így például lyukak, nem-szakadások, törések, nagy vágások ékeltelneknek a számszámra heverő kis és nagy autógumi köpenyeken.

Hogy tudják ezeket megjavítani? — A szükséges berendezések, mint: csiszoló, vulkanizáló, hidraulikus prés, formák és egyébek mind megvannak, hozzáértő személyzetünk is van, csak a javításhoz szükséges anyagból nincs elegendő. Szerencsére a DCA-tól kaptunk régi, de javításra felhasználható köpenyeket. Ezekből kivághat a használható részt, a többi fadarabot bocsátanak — mondotta Hranyiczki György.

sét és aki kíváncsi lesz arra, hogy a „makkó” miért jelent jassz-nyelven pénzszekrényt, megtudhatja. Mint ahogyan megtalál minden köztudatosított egyéb kifejezést a megfelelő kezdő betűnél és ezzel szükségtelen-né, jobban mondva érdektelenné téve minden olyan humoros cikket, amit humoristáink innáknak, olykor-olykor témahiányban. Addig amíg csak az utcáról kellett felcsipni a kifejezéseket, csokorba kötve egy egyhasábas cikkcske erejéig mindenkor érdekes volt, de most amikor a Tudományos Akadémia, nem kevesebb, mint 25.000 szót gyűjtött össze, ez már nem is csokor, hanem egy való-ságos erdő, a szavak erdeje és itt már semmi fantázia nincs egyetlen humorista részére sem, elővenni a kötetet és kiírni belőle néhány kifejezést, megjelölni egy jó kis csattanó-val, hogy aztán az másnap megjel-ljen valamilyen lap hasábján.

Lelki szemünk előtt megjelenik a szemüveges, őszhalántékú akadémi-kus, aki az utcát járva, hirtelen fülönragad egy kis srácot, aki éppen így kiált fel: „Apafé, ha nem rugd vissza a lasztit, úgy a sörödra hiri-gelek, hogy a díti-házba ave'st szov-eln...”

Es már írja is: Apafé! — barátom, lasztit — labda, sörö — fej, hirigelni — ütni, díti — bolond, díti-ház — bolondokháza, ave'st — a menni, szaladni egy változata, szovelni — aludni...

A srác egy kicsit értelmetlenül néz majd az akadémiusra, de végül is kap egy tiszteletkéldényt a szó-tárból és ha eddig nem tanulta meg tökéletesen a fajtanyelvet, majd megtanulja ebből...

bér —

Rádióműsor

Péntek, augusztus 1.

BUKAREST 1. 6.00: Hírek. 6.15: Könyvzene. 6.45: Népi zene. 7.00: Hírek és központi lapszemle. 7.07: Zene. 7.15: „Ezekben a napokban Moszkvában”. 7.30: Közlemények és zene. 7.45: Reggeli hangverseny. 8.15: Lapszemle. 8.30: Zene. 9.00: Román könnyűzene. 10.00: Opera-részletek. 10.05: Esztrád-hangver-seny. 13.00: Hírek. 13.05: Népi da-lok és táncok. 13.35: Szimfonikus zene. 14.00: Operetizene. 15.00: Hí-rek. 15.05: Déli hangverseny. 16.15: Itt Moszkva beszél! 16.45: Könyv-zene. 17.00: Hírek. 17.19: Hang-szerszólók. 18.00: Az Ifjúsági Feszt-íval dalaiból. 18.15: Adás dílások számára. 18.45: Könyvzene. 19.00: Hírek és kommentár. 19.10: Bolgár dalok és táncok. 19.45: Válaszolunk halgatóinknak. 19.55: Jóéjszákát gyerekek. 20.00: Maria Sereea éne-kei. 20.15: Rádiószínház. 22.00: Hí-rek és sport hírek. 22.30: Népi meló-diák. 23.10: Szimfonikus zene. 23.52: Hírek.

BUDAPEST (KOSSUTH): 5.00: Falurádió. 6.00: Jórgeit. 7.00: Hí-

rek. 8.10: Népszerű operettek. 9.10: Zenekari hangverseny. 10.00: Hírek. 10.10: Övödások műsora. 10.30: A győri rendőrség fúvószenekara ját-szik. 10.58: Tabán. Rákoss Sándor összeállítás. 11.30: Hemnizz Sándor gordonkaszónata. 12.00: Hírek. 12.10: Táncczene. 13.00: A belterjes gazdálkodás útján. 13.15: Népek ze-neje. 14.20: Részletek Verdi Rigolet-to című operájából. 15.00: Inasévek. Novoszád János emlékezése. I. 15.15: Munkásdalok. 15.40: Vaug-ham Williams: Fantázia. 15.45: Czi-gány György zongorázik. 16.00: Hí-rek. 16.10: Szív kiüld!... 16.50: Egy nap a bíróságon. 17.00: Zenerajon-gók. 18.00: Hírek. 18.10: A magyar rádió énekkarának hangversenye. 18.40: Véleményt kérünk... 19.00: Táncczene. 19.45: Sporthíradó. 19.55: Jóéjszákát gyerekek. 20.00: Esti kró-nika. 20.20: Anna-bál Balatonfüre-den. Ríporter: Bartóti Géza. 21.30: A VI. VIT városából. 22.00: Hírek. 22.20: A magyar rádió szimfonikus zenekarának hangversenye. 24.00: Hírek.

Az Öregek Kórház Otthonában

Régi aradi vagyok. Többször jártam a szegény-házban, nincstelen, tehetetlen öregek életlájának utolsó állomásán, abban az épületben, amit hajdanában a népszájl koldus-ot-tonnak is nevezett. Jól emlékszem, hetenként kétszer, mikor a bentla-kók kimenő kaptak, összekoldulták a várost, utána pedig a hírhedt két-kerekli kosárban szedegétték össze az utcákon fetrengő részeg öregeket. Emlékszem a pinóké ridég fo-lyosón elhelyezett toprongyos la-kókra, szajmás deszkák ágyvájároi-ra. Ezt nyújtotta a polgári-földesuri rendszer „jólelkonyesága” a munka-képtelen, otthonatlan öregeknek.

A napokban arra vezeltet utam. Elhatároztam, hogy benézek, megte-kintem az otthon mai életét, hogy megvilágítsam népi hatalmunk ével-ben milyen nagy mértékben fellá-d-nek a szociális intézmények. Mo-solyogóarcú asszony, Golgoeana Maria, gondnoknő fogad. Mikor megtudja, hogy régi emlékeimmel szeretném összehasonlítani a jelen-legi állapotokat, kijelenti, szívesen áll rendelkezésemre és végigvezet az épületen. Eppen ebéd ideje van. Felírtam a mai állapotot: reggelire tea, gyümölcs és napi 35 deka ken-yér. Ebédre: zöldségsaláta, galus-kával, tökfőzelék, kakaós rizskása, estére: tej vagy kávé.

Sorban kérekem az ápolóktól, hogy izlett, eleget adnak? Mindenki bizonygatja: „annyit kapunk, amennyit belénk fér. Igazán nagyon jó volt az ebéd, különösen a kakaós rizskása izlett mindenki-nek.”

Más napokon miket esznek? Több se kellett az öregasszonyok-nak, mindenki szakértőnek bizonyult.

Végül sorolták. Egyik nénike cigarettával a szájában látható él-vezeteli emlékszik az egész heti ö-trendre.

Végre befejeződik az értekezés és tovább kérdezek:

— Van rokona nénikém, aki ciga-rettával ajándékozta meg?

— Dehogyan kérem, mi minden nap tíz darab cigarettát is kapunk és amikor a kertben gyümölcs terem, abból is jutnak.

Tovább járjuk az otthont. A kí-sterembe a „varrodában” lépünk be. A bejárattal mellett a szép nagy rá-dió zeneműsört közvetít. Özevgy Tass Gusztáv, 82 éves néni ke var-rogat valamit.

— El kell az időt valamivel tölte-nem, azért varrogatok, mert itt nagy szükség van erre. Nagy ba-l, ha valaki nagyon megöregszik és nincs senki rokona, aki gondját vi-selne. Mi lenne velem másutt. Itt nagyon jól érzem magam, tesze-vezek, segítsek, olvasgatok. délelőtt például kint voltam és vettem egy sorsjegyet.

— Ha megnyeri a főnyereményt eltávozik?

— Edes fiam, amíg a mi gond-noknőnk itt lesz, sehova sem me-gyek, bármennyi pénzem is lenne. Tudja, itt mindenki nagyon szerel a gondnoknő és az ápolónőreket. Szépen Hárminia szintén önként és kedvelve dolgozik a közönség-nek.

A nagyteremhez érünk, itt több ágyonfekvő beteg található. Amphi-vits Mária szívesen beszélget, jól-estik, ha látogatónja akad.

Farkas Marci már 23 éve van itt. Emlékeztetem a régi körülmé-nyekre.

két év múlva 13.000 halálesetet mu-tattak ki.

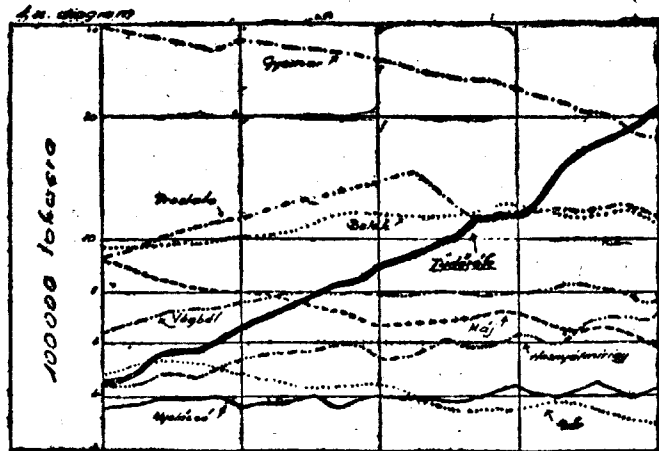
Ezeket az adatokat is a magyar-orzági „Élet és Tudomány”-ból vettük.

Melk a tudomány utabb felfedezése a tüdőrákkal kapcsolatban?

Ezeknek a megdöbbentő adatok-nak láttán, az egész világon megin-dult a tudományos kutatómunka.

Természetes, hogy a kutatóknak ar-ra kellett gondolniuk, hogy az ok a környezetben és az abban rejlő ká-rok anyagokban van, amelyek beke-rülnek a szervezetbe és főleg a tü-dőbe.

A korom, a füst, amely nagymeny-nyiségben hagyja el a gyárak és üzemek kéményeit, a robbanómoto-rok égési termékei, kétségkívül iz-gatók és károsak. A nagyvárosok

levegőjét megrontja a nagy auto-forgalom és a gumikopás által a le-vegőbe kerülő részecskék (különösen káros a mesterséges gumipor), a-melyek a tüdő nyálkahártyáját iz-gatják és rákolt idező anyagokat tartalmaznak. A nagyvárosban ösz-szevűjtött por segítségével sike-rült megcélzásban egerek szerveze-tében rákot előidézni.

De beszéljenek a számok: 1933-ban az Amerikai Egyesült Államokban tüdőrákban meghalt 2400 beteg. 1952-ben 22.000, tehát körülbelül kétszer annyit.

1949-ben Angliában tüdőrákban 9957 ember pusztult el, míg alig

TESTNEVELÉS ÉS SPORT

Ragyogó eredmények a Fesztivál sportversenyein

A III. Nemzetközi Baráti Sportjá-tékok küzdelmein ragyogó atletikai eredmények születtek. Ime néhány: magasugrás: 1. Sziyejinov (szovjet) 213 cm., 2. Kaskarov (szovjet) 213 cm. 10.000 m. siklítás: Bolotnyikov (szovjet) 29:14.6. 2. Lawrence (Aus-trália) 29:16.4. Súlylökés: 1. Skobla (csehszlovák) 17.20 m. Női távolug-rás: Miarinlac (szovjet) 5,87 m.

Ökölvívóink nagyszerű győzelme-k kezdtek. A légsúlyú Dobrescu a bolgár Petkov ellen állott ki és vé-gig technikai fölényben volt, pontó-zással győzött. Puiu Nicolae, Bíz-trovot (szovjet) pontozással győzte le.

S A K K

Arad bajnokságának döntője

A városi sakkbajnokság döntője vasárnap reggel 9 órakor kezdődik a Locomotiva Ciosca utcai helyisé-sében.

A versenyeket hétfőn és szerdán délután 5 órai kezdettel folytatják. A küzdelemben a köve-tkező versenyzők vesznek részt:

Dénes István Constructorul, dr. Nicol Atanasu Progresul, Herschko-vits György Voința, Jescau Petru Locomotiva, Faur Teodor Locomoti-va, Moisa Nicolae Progresul, Herskő Béla kereskedelmi alkalmazottak szakszervezete, dr. Ciupe Romus Progresul, Boerlu Traian Locomoti-va, Engel Harry Ranghet gyár, Morgenstern Leo kereskedelmi al-kalmazottak szakszervezete, Millo Gheorghe November 7, Welsz Sándor Panificatia, Misca Nicolae Gh. Dimitrov, Steinhilbel Lajos Voința, Volan Nicolae Progresul.

Itt írjuk meg, hogy az országos női bajnokság közpöntőjének küz-delmei befejeződtek. Az aradi ver-senyzők közül Haidara, Friedmanné és Cuznetov Viorica a döntőbe ka-rútlak.

Szombaton este 8 órakor Ökölvívó verseny a nyári színházban

Szombaton este 8 órakor ökölvívó verseny lesz a nyári színházban. A Fl. Rosie UTA ökölvívó a nagyvá-radi Voința és a szalontai Recolta jóképességi versenyzőiből összeáll-ított vegyes csapattal mérkőznek. A két csapat összeállítását a következő: Fl. Rosie UTA: Batrina, Sandu, Ko-moni, Sfat, Faur, Armanschi, Bora, Lingurar, Erimescu, Camarov, Stur-pariu, Hars. Voința-Recolta vegyes csapat: Pöcsi, Guí, Antal, Armatszki, Piedl, Popa, Bokos I, Bokos II, Szabó, Mocsav, Boros, Dentz. Az aradiakat Stefu Nicolae edző, a ve-gyes csapatot pedig Ghisa Ioan ké-szítette elő a színvonalasnak ígér-kező versenyre.

— Régen és most, nem lehet el-mondani, milyen nagy a különbség. Nálam jobban senki sem tudja, mert én akkor is itt voltam. A mult-ban koldustanya volt, ma igazi ot-ton.

A folyosón Botos Anna, 86 éves élelnek, tevékeny nénikével találko-ztam. Ő a konyhában, pincében és mindenütt szívesen segít nekik.

Akármerre megyek, körülvesznek és beszélgetni akarnak. Látszik, hogy élmény számukra minden lá-gató. Nem is csoda, hiszen sokan ágybanfekve töltik el életük hátra-levő éveit és senki idegen nem nyit-ja rájuk az ajtót.

Nagy örömet okoz, mikor a nagy-teremben mozi-előadásra gyülekez-hetnek a fentiáró betegek. Akik azon-ban ágyhoz köt a betegség, a hang-szóron át hallhatja a muzsikát, könyveket vagy újságot olvashat. Legtöbb szórakozás azért mégis a beszélgetés.

Megtekintjük a tiszta orvosi ren-delet és ahol az igazgató főorvos is csatlakozik hozzá. Megtudom, hogy még két rendelőorvos és hat ápolónővér gondoskodik a kórház lakóiról. A gyógyszerellátás meg-felelő.

Az élelmiszer naktárban minden van, ami csak kell. Szép rendben sorakoznak a tázas helyiség állá-ványai: kakao, fehér liszt, gyümölcs-izé, makaróni és száz más egyéb...

Az intézmény a városi néptanács szociális osztályához tartozik. Ott szabák meg költségvetésüket is. És a kiutalt összegetek valóban az ot-tonnalton nagyok életkörülményeinek javítására használják fel.

B. L.

A dohányzás szenvedélye

Nemrég jelent meg egy cikkem az alkohol fogyasztásának követ-kezményéről.

Most a dohányzás szenvedélyéről írok, amely a legújabb tudományos kutatások eredményei szerint éppen olyan káros.

A dohány a „Nicotiana tabacum” nevű növény leveléből készül, amely a Solanaceae családja tartozik (burgonyafélék) és amelyet külön-böz eljárásokkal vetnek alá, erjesz-tés, szárítás, aromatisztálás, stb. és amely így szerzi meg a közismert sárga, vagy barna „dohány” színt és aromát. Ezekből a feldolgozott leveléből készül a dohány, amely finom szálla szelvénye, a cigarettá-dohányt, vastagabb szálakban a pi-padohányt adja, öszesedroított leveleiből szivar lesz. Nálunk kevésbé használatos formái a tubák-por és a bagó, amelyet főleg a matrózok szeretnek.

A dohány az Antillák szigetcsop-ortjának Tabaco nevű szigetéről származik. Európába a XVI. szá-zad folyamán a spanyolok utján ke-rült. Franciaországba hozta és né-pesültette Medic Katálin kövele, Jean Nicot, ma pedig az egész vi-lágban elterjedt és mindennapi ter-meszték.

Izét és szagát a levelében talál-ható „nicotin” nevű alkaloidtól kapja, amely igen erős mérég és amelyet Nicot-ról neveztek el.

A „dohányzás” való vészselelést „nikotizmus” néven ismerjük és ez — a dohányzás — mérleke sze-rint — többre vagy kevésbé az ösz-szes szervek hatással van. főleg a szívre és az aov erekre. A szív-erést gyorsítja, az ereket kitágí-tja, a szívet lápláló kószoru ereket, valamint a hajszálereket szűkíti. Mindez már régen általánosan is-

mert tény még a tudományal kü-lönösebben nem foglalkozó laikus előtt is.

Mit tudunk utat a dohányzás szenvedélyének halásáról?

A rákkutatás már régebben kimu-tatta, hogy az ajak és a szájrák-gyakrabban fordul elő olyan egyé-neknél, akik sokat dohányoznak. Ugyanban azonban a tudományos ku-tatás kiderítette, hogy a dohány le-vegőben egy rákot előidéz anyag található, amelyet „benzpyren”-nek neveztek el és amely méltán vádol-ható azzal, hogy a tüdőrák legtöbb okozója.

Mi ennek az állításnak az alapja? A tudományos kutatások az utolsó 50 év folyamán a rák keletkezésének és terjedésének kérdése iránvultak és az a legutóbbi időkben egyik leg-súlyosabb problémává vált.

Sok elmélet létezik, amelynek alapján a rákot és annak keletkezé-sét magyarázzák és naponta új el-méletek születnek. Ezeknek egyik változata szerint a rák inkább idő-sebb emberek betegsége és miután az átlagos életkor sokat emelkedett (37 évről 64 évre), érthető, hogy többen jutnak el abba a rákos kor-ha. Viszont ellene szól az, hogy sok fiatal is betegszik meg rákban.

Tények igazolják, hogy az utóbbi időben a rákos megbetegedések szá-ma 35—100 százalékkal növekedett (vagyis 20-ról 27-re, illetőleg 40-re.) Japánban csak 5 százaléka emel-ke-dést figyeltek meg.

A fentiekből következik, hogy más tényezők is létezhetnek, nemcsak az átlagos életkor növekedése.

Mások szerint az okot a nagyvá-rok szagos és ideges életében kell keresni. Kétségtelen, hogy a nagy-városok lakosainak nyugalma ál-ta-

és annak szerepe a szív és a gyomor megbetegedésében vala-mint a tüdőrák előidézésében

natonként kitölkenti a nagyvárosi élet ritmusa és ha Japánban keve-sebb a rák, részben annak tudható be, hogy ott természetesebb az élet. Az a tény, hogy városban négy-szer annyi ember hal meg rákban, min-den esetre gondolkodásra késztet.

Nézzük mit mond a statisztika?

A rákos megbetegedések statisztiká-ját elemezve azt látjuk, hogy majdnem mindegyik szerv rákos megbetegedése inkább csökkenő, mint emelkedő irányt mutat, kivéve a tüdőt. A tüdőrák halálozási arány-száma az utóbbi 15 év alatt a ható-dik helyről a második helyre tört előre és az első hely felé tartva körülbelül kétszeresére nőtt, az „Élet és Tudomány”-ból vett diagramja szerint.

A tüdőrák el-terjedése már egy másik érdekes tény vet fel. Ez-ideig, főleg fér-flak megbetege-dése volt, míg ujjában mindin-kább a nők tüde-jét is megtámad-já. Az arányban azonban még ma is 10:1-hez tartia magát. A megbete-gedés korhatára is lejjebb került és egyre inkább találkoznak fiatalabb korban fellépő tüdőrák cselek-kel.

De beszéljenek a számok: 1933-ban az Amerikai Egyesült Államokban tüdőrákban meghalt 2400 beteg. 1952-ben 22.000, tehát körülbelül kétszer annyit.

1949-ben Angliában tüdőrákban 9957 ember pusztult el, míg alig

két év múlva 13.000 halálesetet mu-tattak ki.

Ezeket az adatokat is a magyar-orzági „Élet és Tudomány”-ból vettük.

Melk a tudomány utabb felfedezése a tüdőrákkal kapcsolatban?

Ezeknek a megdöbbentő adatok-nak láttán, az egész világon megin-dult a tudományos kutatómunka.

Természetes, hogy a kutatóknak ar-ra kellett gondolniuk, hogy az ok a környezetben és az abban rejlő ká-rok anyagokban van, amelyek beke-rülnek a szervezetbe és főleg a tü-dőbe.

A korom, a füst, amely nagymeny-nyiségben hagyja el a gyárak és üzemek kéményeit, a robbanómoto-rok égési termékei, kétségkívül iz-gatók és károsak. A nagyvárosok

levegőjét megrontja a nagy auto-forgalom és a gumikopás által a le-vegőbe kerülő részecskék (különösen káros a mesterséges gumipor), a-melyek a tüdő nyálkahártyáját iz-gatják és rákolt idező anyagokat tartalmaznak. A nagyvárosban ösz-szevűjtött por segítségével sike-rült megcélzásban egerek szerveze-tében rákot előidézni.

De beszéljenek a számok: 1933-ban az Amerikai Egyesült Államokban tüdőrákban meghalt 2400 beteg. 1952-ben 22.000, tehát körülbelül kétszer annyit.

1949-ben Angliában tüdőrákban 9957 ember pusztult el, míg alig

két év múlva 13.000 halálesetet mu-tattak ki.

Ezeket az adatokat is a magyar-orzági „Élet és Tudomány”-ból vettük.

Melk a tudomány utabb felfedezése a tüdőrákkal kapcsolatban?

Elképzelhető mennyire hozzájárul a megbetegedésekhez a nagyvárosok és ipari központok porával kevert levegő belélegzése, különösen azért, mert a nagyvárosok emberének a lézési ritmusa is gyorsabb. A ku-tatók mégis úgy látták, hogy más-felé kell irányítaniok figyelmüket, valami olyan anyagra, amely a lé-gzőszerveket állandóan izgatja és „Benzpyren” tartalmu. A kutatók ki-derítették, hogy a dohánylevelének nagy Benzpyren tartalma van és bizony ez naponta bekerül a szerve-velyes dohányzók tüdejébe.

Az Élet és Tudomány egy másik grafikon is közöl, 500 nem rákos és 500 tüdőrákos beteg adataival, — a dohányzás szempontjából.

A nem rákos betegek világo-sabb színű oszlo-pa sokkal na-gyobb, mint a nem dohányzó rákosok sötét osz-lopa. A nem do-hányzó rákos megbetegedése egész kis száza-lékat tesz ki, a-melyet valószí-nűleg a nagyvá-rok levegőjében, porakban talál-ható rákelőidéz anyagok okoznak, amelyek légzés alkalmával kerülnek a légutakba.

Egész más a helyzet a dohányó-soknál. Az elszívott cigaretták szá-mával arányosan emelkedik a tü-dőrák-megbetegedések száma. Nagyon erős dohányosoknál egyenesen rias-zó a helyzet.

Ma dohányoznak a nők és az if-júság is.

15 évnél idősebbeket számítva a cigarettafogyasztás fejeként évi

360-ról, 3600-ra emelkedett.

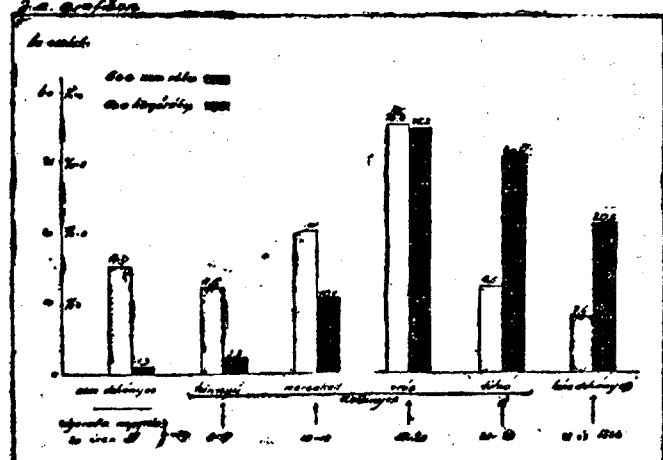
Amint fentebb mondtuk, a do-hányban egy rákot okozó anyag ta-lálható és egy szenvedélyes do-hányos 150 gamma Benzpyrent visz-be a szervezetbe évenként. (Egy gamma Benzpyren a gramm egy-milliomod részével egyenlő.)

Ez egymagában még nem okoz-bajt, de a nagyváros romlott leve-gője még port és Benzpyrent tartal-maz, amelyből újabb 200 gamma jut évente a szervezetbe. Tehát egy do-hányos körülbelül kétszerannyi Benzpyrent szív be, mint egy nem dohányos.

Ez nagyon fontos tényező, mert évtizedek óta dohányzó egyének a tüdejében annyi Benzpyren halmo-zódik fel, hogy az elegendő a tüd-őrák létrehozásához.

Hogyan kezdődik a tüd-őrák?

A tüdőrák az esetek túlnyomó ré-szében, a légcső falaiból indul ki. Létezik jobb és rosszabb indulatú esetek, az utóbbiak rövid idő után áttételeket okoznak. Áttételt alatt a

A pártélet hírei

Gyakorlatba ültetik az
Intézkedési terv előírásait

Annak érdekében, hogy méltóképpen köszöntse augusztus 23-át, hazánk felszabadulásának 13. évfordulóját, a November 7 gyár pártalapszervezete mintegy tíz pontból álló intézkedési tervet készített. Az intézkedési tervben többek között megjelölték, hogy augusztus 23-ig megvitassák az összes tagjelöltfelvételi kérvényeket. Megvitájják továbbá azoknak az elvtársaknak a kérvényeit, akiknek már lejárt a párttagjelöltségi ideje. Ezenkívül az alapszervezet büroja augusztus 1-ig megteszi a szükséges intézkedéseket, hogy növelje az agitátorok létszámát. Ugyanakkor kiképezi az agitátorokat. Gondoskodnak arról is, hogy a munkában kitűnt legjobb dolgozókkal erősítsék a pártönkivűli aktivitást.

Az intézkedési tervben szerepel az is, hogy az alapszervezet büroja irányítja és ellenőrzi az üzemi bizottságot, hogy augusztus 23. tiszteletére kiszélesítse a szocialista versenyt.

Az intézkedési tervből már eddig is több pontot ültettek gyakorlatba, így részének megvalósítása pedig folyamatban van. Így például az alapszervezet büroja gondoskodott arról, hogy Fodor József és Cretu Ioan tagjelöltfelvételi kérvényeinek megvitatását mielőbb naprendre tűzze. A párttagfelvételi kérvényeket is napirendre tűzi az alapszervezet. Amint Musca Ioan bíróságmondotta, három elvtársnak járt le a tagjelöltségi ideje és ezek kérvényeit is megvitatják augusztus 23-ig. Almásy Erzsébet például már beszereszte a szükséges iratokat.

Jelenleg mintegy nyolcvanhét agitátorral rendelkezik a November 7 gyár pártalapszervezete. Az intézkedési terv szerint augusztus 15-ig kiképezik az agitátorokat. A pártönkivűli aktív erősítése érdekében a büro már megteremtette a szükséges intézkedéseket. Az elmúlt napokban ugyanis újabb kilenc tag felvételével erősödött a pártönkivűli aktivitás. Így az alapszervezet mellett jelenleg mintegy huszonhét tagból álló pártönkivűli aktív tevékenykedik.

A szocialista verseny terén is mutatkoznak eredmények. Hiba azonban, hogy jelenleg csupán az üzemi osztályokon működő brigádok között folyik a verseny. Az alapszervezet irányításával az üzemi bizottságnak arra kell törekednie, hogy minden dolgozó bekapcsolódjon a szocialista versenybe. Fokozott munkanedvéltséggel bizonyítsák be, hogy méltóképpen készülnek hazánk felszabadulásának 13. évfordulójának megünneplésére.

AZ ÉLET KÜSZÖBÉN...

Alig múlt el az abszolútívus az érettségizők vizsgalása, amikor valamennyi ifjút az foglalkoztatott: — sikerül-e a most újabb rövid, de forró kérdés remegtetni az ifjak ajkát, mely hatalmas kérdőjelként rajzolódik ki az előttük álló élet útjára: mi legyen?

Ezt kérdezi a hét osztályt végzett, de erre a kérdésre vár önmagától feleletet az érettségizett fiatal is. Az ifjúságnak az a rétegével szeretnénk foglalkozni. Azokkal az ifjakkal, akik inkább szakmát, foglalkozást szeretnének választani. De itt is bizonytalanok, mivel nem ismerik, hogy az egyes szakmák mit is rejtjenek magukban. Így nem tudják mit válasszanak. Nehéz a fiatalok szívhez jutni. Az ifjú lélekrezdülései bonyolultak. Az egyik érzékeny, a másik rejtélyes. Ezért segíteni kell őket pályaválasztási tanácsokkal.

Az érettségizettek ne az irodába való elhelyezkedésre törekedjenek, hanem válasszanak valamely szakmát. Egyesek talán úgy érzik, hogy ehhez először el kellene járniuk. Nincs igazuk. Számos üzemi dolgozó fiatalok, akik az elmúlt években érettségiztek. Ezek a fiatalok a kereset szempontjából is jól jártak. Keresetük — tekintettel, hogy szakmai képzettségükre hatással van az iskolázottsággal járó foglalkozás és utazási érzék — gyorsan emelkedik, hamar elérheti a legmagasabbat a meghaladja a nagyobb hivatású keresetét. Tehát érdemes szakmát választani.

A hét osztályt végzett sem járnak rosszul, ha szakmai iskolába iratkoznak be, ha három évig valamely kisipari termelési szférában tanulnak szakmát. Hazánkban olyan szakmásokra van szükség, akik tanultak és akik gondolkodó fűvel állnak a gépek, a munkapadok mellett és ismerik szakmájuk, iparáguk technikai távlatait, mozgékonyak és minden iránt érdeklődők.

Három szakma közül választható

Nyolc, tíz fiatal fiú öt utazóbüroind-ján a szakmai iskola udvarán. Újjon tanulóknak képzelték őket, bizonyára a vidékről jöhettek, — gondoltam — de mint később megtudtam nyaralásra indultak a bányászati szakiskolába üdülőtáborba. Ők kalauzáltak a Bernáth Andor gépjármű központi szakmai iskolájának tudakozó irodájába. Talán jövődéből „szakmárukat” látnak bennem s ezért voltak olyan udvariasak. De mint később láttam másokat is készséggel irányították a tudakozó irodába, ahol felvilágosítást nyújtanak a felvételre vonatkozólag.

A fogadtatás barátságos volt, bár én nem tartozom a pályázók közé. Schiopu Miron a szakmai iskola vezetőtanára világosított fel a szakmai iskola felvételi feltételeiről.

Három foglalkozási ág közül választhatnak a hét osztályt végzett fiatalok. Esztorgályosok, motorszerelők és lakatosok lehetnek. Három évig, amíg a szakmai oktatás tart a Bernáth Andor Gépjármű Központi téli és nyári munkaruhát ad a fiúknak, ugyisint ellátást is. Ilyen feltételek mellett csupán a jó tanulás szükséges. A szakmai iskola tanárai ebben is segítséget nyújtanak a fiúknak.

nak. Az üzemen pedig jó szakemberek adják át a tanulóknak a szakmai tudást.

A további felkészítésre is megteremtették a szakiskola a feltételeit. Itt van például Iovescu Alexandru példája, aki idén már harmadéves lesz, de közben esti tanfolyam után leérettségizett, s jövőre beiratkozik a műegyetemre. A hároméves szakmai előkészítéssel sokkal nagyobb esélye van a bejutásra. Nem is beszélve arról, hogy szakmai tárgyszeretése is gazdagabb, mint az az ifjaké, akik középiskola után készülnek a műegyetemre.

Még sem kezdődött a beiratkozás, de máris több, mint harmincan jelentkeztek előjegyzésre. Az idén hatvan hely van a szakmai iskolában, s felvételi útján veszik fel a fiúkat.

Jelentkeztek olyanok is, akik tavaly vagy tavalyelőtt végeztek el a hét osztályt s csak az idegen szánták rá magukat, hogy szakmát tanuljanak. Ilyen esetben a szülőket a hibásk. Hagyták évekig elkallódni gyermekeik tehetségét, tudásának kibontakozását. Ugy gondolták, ha olykor segített a fiú a házkörüli teendőkben miért nem dolgozhat tovább is ott.

hon. Helytelen felfogás. Például a nagykörmösi születésű Vlaicu Teodor csak 17 éves korában jelentkezett szakmai iskolába. Miután elvégezte a hét osztályt, mert a községi focicsapatának legjobb játékosa volt, a szülők nem törődtek azzal, hogy a fiú szakmát tanuljon. S hogy mégse maradjon jövedelem nélkül a községi focicsapat vezetői, az állami gazdaság kántinájába helyezték el, bönökat szakított 300 lejért. Csak három év múlva jutott észbe, hogy tettei, szakma nélkül nem élhet az ember. Tizenhét éves korában beiratkozott a Bernáth Andor szakmai iskolába szerelőnek. Ma már másodéves. Rövidesen szakképzett munkás válik belőle. De a maradi szülők még mindig azt hajtogatják: „miért nem maradt otthon a faluban, hiszen volt neki jó „szakmája”.

A fiatalok életpályája kiválasztásában a szülőknek is segítséget kell nyújtani, hogy ne káldójának el a fiatal tehetségek. Az országnak nagy szüksége van szakképzett, tanult munkásokra. A lehetőség megvan rá, hogy a hét osztályt végzett fiúkól és lányokból jó szakmunkásokat, okos, értelmes, foglalkozását szerelő dolgozókat neveljünk.

UTÓD NÉLKÜLI FOGLALKOZÁS

Vannak foglalkozási ágak, melyek valóban utód nélküliek. Ilyen az intarzia mesterség, a faszobrászat, a díszítő szobrászat (ornamenta szobrász), meg a kovács mesterségnek az az ága, mely díszítő elemeket, ablakrácsokat, kerítéseket, kapudíszítéseket és egyéb díszítő fémrészeket gyárt. E mesterségek gyakorlati foglalkozásukat valósággal művészi tökélyre vitték. Ezekre mondjuk, hogy: „aranykezü” mesterek. S ma mind kevesebb az aranykezü mesterek száma. Pedig hány fiatal van, akiben lappang a rajz, a faragó tehetség, csupán több szeretettel kellene közeledni a szakmához.

Aradon például csak Belezna János a Dózsa György faragó és intarzia mestere ápolja a művészi foglalkozást. Vajon miért idegenkednek

a tanult és ügyeskedő fiatalok a foglalkozástól.

Megszokott dolog lett, hogy ha a szülők a gyermekeikben művészi rajzoló hajlamot fedeztek fel, akkor technikailag rajzolónak, ritka esetben építésznek vagy festőművészenk adták. S ha a főiskolára való felvétel nem sikerült, akkor a tehetséges fiú bekeült valamelyik gyár, üzemi technikailag irodájába, rajzolt másolni. De nem fordult meg senki agyában sem az az ötlet, hogy jó rajzoló fiát falfaragónak, intarzia mesternek, vagy szobrásznak adja. Pedig fellett és külföldi hírdő butorgyártó iparunk nagy is hiányolja a falfaragó és intarzia szakmunkásokat. Van ez is olyan jövedelmező, mint bármely más foglalkozási ág s kimeríthetetlen szépségeit rejteget magában a foglalkozási ág s kimeríthetetlen szépségeit rejteget magában a foglalkozási ág.

Hogy valaki jó intarzia mester legyen, ismernie kell számtalan egzotikus fafajta- és gyökér sajátosságát, melynek falmézeiből állítják össze a sokszínű díszítőelemeket.

Tudni kell például a szilgyökér, a primavera, a buksz, a róza, a mahagóni 10—15 változatának, az aifrakí körte, a svéd nyír, az ébenfák sokszínű falmézeinek sajátosságát s azt, hogy mikor és hol lehet használni azokat. Tervezni, rajzolni kell tudni és főleg bátorság, merészség, önállóság, gazdag fantázia szükséges ahhoz, hogy a megtervezett díszítőelemből és mintából, művészi alkotás legyen. S mindezt, — azokat a fiatalokat, akik részánják magukat a foglalkozási ág gyakorlására, — megtanítja Belezna János, aki 46 éve folytatja a szakmát. Akinek tudását külföldön hirdetik azok a remekbe formált butorok, amelyekkel a követségek, minisztériumok, fogadók, dolgozószobákat rendeztek be. A Nagy Nemzetgyűlés fogadótermében valamennyi butoradarabot Belezna János faragott, díszített fel színes mintákkal, rajzokkal, stb.

Aki hajlamot érez a foglalkozás iránt, gondolkodás nélkül szánja rá magát.

Tollhegyre kíváncsított...

Fejezzék be végre a megkezdett munkát

Áprilisban volt egy éve, hogy az Ecaerina Teodorou 1. számú házban lakó tíz család betelephelyezését látni legközelebb vágytunk az ILLA-hozza-kezdett a régen ígért általános javítási munkálatokhoz. A javításra alapos szükség volt. Rossz volt a tető, beázott az emeleti lakások. Néhol már beomlóval fenyegetett a mennyezet. Az ereszek annyira tönkrementek, az esővíz levezető csatornák oly hiányosak voltak, hogy az eső már nemcsak a vakolatot mosja le a falakról, hanem a parkányzat térfalait is kilazította és tavaszi olvadáskor, vagy egy-egy kádósábh eső után, elvesztettségessé vált a ház udvarára lépni. De a legnagyobb baj mégis az volt, hogy a ház pincéiben állandóan meledelmi magasan állt a szennyező. A lakóknak nem volt hol tartani tüzfűtőket. Mindenki úgy segített magán, ahogy tudott. Volt, aki a padlásra vezetett hátsó lépcsőt foglalta le magának faskamrával, volt aki a konváltában halmozta fel a fűtőfűtőket és akinek semmi mellékéltetése nem volt, az udvaron rakta halomba felgyűlt tüzfűtőket és tavasszal és nyáron kiváltott fűtőt és télen akkora rétegekben hordta ki az utcára felgyűlt tüzfűtőket, amennyit a lakásban éppen el tudott helyezni.

Hosszas utánjárás eredményeképpen 1956 áprilisában az ILLA hoz-

zákezdett a javításokhoz és miután megállapított nyert, hogy az épület általános javításra szorul, átadták a munkálatokat az építkezési trösztnek.

Valóban egy szép novemberi napon a ház piactéri oldalán felállították az állványokat és a falak vakolatát kijavították, újrafestették. Fellettek a tető új bádorgászeit is, néhány esővízcsatornát felületesen kijavították és azután... azután jött az év vége, az állványokat el kellett vinni — így mondta a munkálatokat vezető mester — az építkezési tröszt rakárába, hogy felgyűlt az esővíz lefolyása. A ház pedig ott maradt frissen festett falával, hiánytalan tetővel, de rosszul, vagy fél-ig javított ereszekkel és levezetőcsatornákkal. Így az eső és hó a kifogástalanul jó tetőről lezuhanva mosja az ujonnan festett falakat. A tavaszi esők után — szerencsére nem túl sok volt — újra felállították az állványokat. Kijavították a vakolatot, új ereszeket és levezetőcsöveket tettek fel. Végül eljuttatták oda, hogy a ház tetőzete és falai megfelelő állapotba kerültek. Hátra volt azonban a legfontosabb: a ház belső csatornáinak rendezése, a szennyező elvezetését az állapota, amely már túlságosan elhanyagolt, az udvart és elhelyezett néhány csövet. A lakók, akik eddig kérvényekkel futottak a

HIREK — KÖZLEMÉNYEK

Az aradi cukorgyár

szakképzetlen munkásokat keres felvétele

A CUKORGYÁRTÁSI IDÉNY TARTAMARA.

JELENTKEZÉS NAPONTA 6—14 ÓRA KÖZÖTT A SZEMÉLYZETI IRODÁBAN.

Értesítés

Az aradi Egészségügyi Nevelés Házának vezetője közli, hogy az 1957—58-as esztendővel kezdődő iskolában a következő középfokú kádereket képezik ki: apólonővérek, gyermekgondozónők, szülésznők és fogtechnikusok.

Az első évfolyamra felvételt nyerhetnek mindazok, akik elvégezték a középiskola tíz osztályát és érettségiztek, életkoruk 17—25 év és letették a felvételi vizsgát.

A felvételi vizsgára augusztus 15—31 között lehet jelentkezni az Egészségügyi Nevelés Házának székhelyén (Arad, Köztársaság útja 77). A jelentkezők nyomtatott típuskérvényt kötelesek benyújtani, melyhez a következő okmányokat kell csatolniok:

— Születési bizonyítvány (hitelesített másolat)

— Tanulmányi bizonyítvány (eredeti érettségi bizonyítvány)

— Orvosi bizonyítvány (R. B. W. vizsgálat és tüdőfelvétel)

— Az anyagi helyzetet igazoló típusnyilatkozat.

— A szülők ízetéséről szóló bizonyítvány.

A felvételi vizsgát szeptember 1—10 között tartják. A felvételi vizsga orvosi vizsgálatból, írásbeli és szóbeli vizsgákból áll.

Vizsgatárgyak: Az ember anatómiája és fiziológiája (írásbeli és szóbeli), vegytan (írásbeli és szóbeli), fizika (szóbeli).

A vizsga anyaga az általános műveltséget adó iskolák 8—10. osztályos tananyagának felel meg.

Az aradi

„MÁJUSI”

butoripari termelési szövetkezet

a következő gyármányait áru-

sítja a Helyi Kereskedelmi Szervezet egységein keresztül:

„Bega”-típusú kombinált szobabutor

„Paltinis”-típusú konyhabutor

„Braza”-típusú agydiány

Az aradi cukorgyár

lakatos tanoncokat keres felvételre

14—16 EVES KORIG, AKIK 7 ELEMTER VEGEZTEK.

JELENTKEZÉS NAPONTA 6—14 ÓRA KÖZÖTT A SZEMÉLYZETI IRODÁBAN.

RÖVID MÁMOR UTÁN...

Augusztus 1-én, csütörtökön aránylag meleg idő, változó égbolozattal, helyenként a délutáni órákban eső, főleg a hegyes vidékeken. A hőmérséklet gyengén emelkedik. Nappal 26—30, éjszaka 12—18 fok között, Gyenge északnyugati szél.

Rövid mámor után...

Amikor 26-án, a koradélutáni órákban a Mosoczy-telepről jövő autóbusz a Kálvin-utca sarki református templom elé érkezett, az utásten már kíváncsi tömeg állt körül egy szokatlan látványt: Egy tehergépkocsi felszaladt a gyalogjáróra, orrárt az egyik épület homlokzatába furva elzárta a forgalmat, a részeg gépkocsivezetőt pedig épp akkor kísérték a Miliciára. Az autóbusz utasai rosszallólag csóválták fejüket: „S ha összeütközünk volna? S ha valaki épp a gyalogjárón sétált volna, amikor az esemény történt?”

A rövid utcai incidensnek azonban nagyon tanulságos előzménye van: Deák László gépkocsivezető, Blanduziei utca 20 szám alatti lakos Barabás Jenővel, az Egészségügyi Minisztérium aradi áruelosztó központjának igazgatójával együtt 26-án reggel Temesvárra utazott az egység tehergépkocsijával. Aravul megakadva tértek vissza, de előbb beletértek egy temesvári vendéglőbe, ahol felíttek rumot fogyasztottak. Végére ezt kiegészítették még egy-egy deci (saját bevallásuk szerint) szeszitalal, s ez úgy hatott a sofőrt, hogy a benzín sem jobban a motort. Aradra érkezve Barabás igazgató leszállt G. Dimitrov utca 152 szám alatti lakása előtt, Deák László pedig a garázsba indult. Amikor befordult a Kálvin-utca, a szemközti fázat a garázs bejáratának nézte (ennyi szeszital fogyasztása után ezen semmi sem csodálkozhatt) és megtörtént az eset. A részeg gépkocsivezető a Miliciára a 143 törvényerejű rendelet 27 és 28 paragrafusának megsértése miatt őrizetbe vette, s ügyét átadta a városi törvényszéknek, ahol a napokban megjelent 324-es törvényerejű rendelet alapján gyorsított tárgyalás után Deák Lászlót hét hónapig terjedő fogházbüntetés letöltésére ítélték.

Érdős Olga

rakos sejt, egészséges szarvre való átvitel és megfogalmazás érték, amely daganatos ideg el.

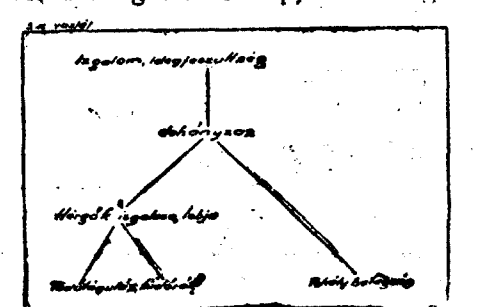
A tüdőrák tünetei nem nagyon jellemzőek. Eppen ezért a betegek többnyire elég későn kerülnek Röntgen elé. Esetleg véres köpet jelentkezett, köhögés, légszűrés zavarok, amelyek éppen, mert nem nagyon kifejezettek, nem mindig kerülnek idejében orvoshoz. A diagnózis, bronchoscopia vizsgálatával pontosan megállapítható. Ez abból áll, hogy csövön keresztül egyenesen a gyanított légcsőrészelet vizsgáljuk meg. Ehhez persze szükséges, hogy a beteg idejében kerüljön orvoshoz, aki a tünetek alapján megfelelő vizsgálatot végez. Adott esetben sebészeti uton a beteg tüdőrészt eltávolítható és teljes gyógyulás remélhető. Ezért minden tekintetben vérsé köpet, makacs köhögés esetén, különösen szenvedélyes dohányosnál, fel kell tételezni a rák lehetőségét és okvetlenül el kell végeztetni a megfelelő vizsgálatokat.

A bronchoscopia nem nagyon egyszerű vizsgálat, de a betegnek alá kell vetnie magát minél korábban, mert csak így jut idejében megfelelő kezeléshez. Nem lehet a műtétet elhalasztani álmóthan elvégezni, mert akkor már felesleges, a baj nem gyógyítható.

A mértékelt dohányzás minden körülmények között káros, különösen a nők és fiatalok számára, mert ezek érzékenyebbek egy benzopyren mint a nikotin hatására.

A dohányzásból származó betegségek alapja, — amint a mellékelt rajzból is látniuk, — a „lévél” helyi izgalom és az állandó ideg-

feszültség. Ha ehhez még hozzáadjuk a dohányzás által okozott hőgurutot, amely szintén izgató köhögésben nyilvánul meg, a dohányzásból eredő és a nagyváros levegőjével beledregzett Benzopyren megt-

láljuk a tüdőrák, a gyomorfekély, a szív és érrendszer, így az általános ismert kórosorúrszűkület, angina pectoris előfordulása között.

Kétségtelen, hogy nem mindenki viseli el egyformán az élet izgalmait. Az idegizgalmasnak egy cigarettát meggyújtásával egykezrekk csillapítani, amely kéznél van. Nem veszik észre, hogy a meggyújtás csak pillanatnyi, mert rövidesen — és most már minden izgalom hiján is, újabb cigarettára kell gyújtaniok.

A dohányosnak ma már gondolnia kell arra, hogy milyen szerencsétlen következményekkel jár a Benzopyren és nikotin bevétele a szervezet számára. Ezt a szerencsétlenséget egy kis akarattal és mértékeltassággal meg lehet előzni.

Erthető tehát, hogy a dohányzás szenvedélyes ugyanolyan káros lehet, mint az iszakkosság.

Dr. Falciceneanu Achilles, az Egészségügyi Nevelés Házának igazgatója

Szovjet-afgán közös nyilatkozatot irtak alá Moszkvában

MOSZKVA. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti: Kliment Vorosilov, a Szovjetunió Legfelső Szovjetje Elnökségének elnöke és Muhammed Zahir Sah, Afganisztán királya közös nyilatkozatot irtak alá az afgán uralkodó látogatásáról.

Szovjet-afgán közös nyilatkozat

MOSZKVA. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti: K. J. Vorosilov, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének elnöke és Muhammed Zahir Sah, Afganisztán királya közös nyilatkozatot irtak alá az afgán uralkodó látogatásáról.

Ofelsége Afganisztán királya e baráti látogatás során Moszkvában találkozott és megbeszélést folytatott K. J. Vorosilov öccsellencijájával és a Szovjetunió kormányának több más vezetőjével.

A megbeszélések a Szovjetunió és Afganisztán közötti baráti és jószomszédi viszony eredményeként, barátságos és őszinte légkörben folytak le.

Occellencijája, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének elnöke és öfelsége, Afganisztán királya kölcsönös megértést tanúsítottak a két ország politikájáról, hangoztatták kormányuknak az országok fejlődése és felvirágztatására irányuló törekvéseit és kifejezték a két ország népének azt a nagyraértékelt kölcsönös öhaját, hogy hozzá akarnak járulni a világéke és biztonság megszilárdításához.

Ofelsége, Afganisztán királya ismertette Afganisztán semlegességi politikáját, amelynek eredete a békeszerződés és az ország fejlesztése iránti öhajban rejlik. Mindkét fél teljesen egyetértett abban, hogy a világ valamennyi népe és nemzete közötti barátság megszilárdítása képezi a világéke alapját.

Occellencijája, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének elnöke az állandó nemzetközi együttműködés, valamint a népek és a nemzetek közötti kölcsönös segítségnyújtás szükségességét hangsúlyozta.

A felek annak az öhajnak adtak kifejezést, hogy az emberiség minden anyagi és erkölcsi lehetőségeit a nemzetközi kapcsolatok feszültsége és a tömegpusztító fegyverek létezése miatt a világon fennálló aggodalom megszüntetésére szenteljen.

Kijelentették, hogy minden tudományos és technikai eszközök békés célokra használnak fel, a világ népe boldogabb és jobb anyagi és szellemi életfeltételeinek megteremtésére.

A felek, tekintettel véve a Szovjetunió és Afganisztán állandó baráti és jószomszédi politikájának pozitív eredményeit, kifejezték azon öhajukat, hogy továbbra is fenntartják baráti kapcsolataikat és kijelentették, hogy ezen kapcsolatok állandó fejlesztését és megszilárdítását öhajják. Ez hozzájárul a béke és a két országban.

Vukmanovics-Tempo összel Kinába látogat

BELGRAD. (Agerpres). A Tanjug jelenti:

Szvetozár Vukmanovics-Tempo, a Jugoszláv Szövetségi Végrehajtó Tanács alelnöke és öv öszen a Kínai Népköztársaság és Etiópia kormányának meghívására látogatást tesz e két országban.

Bíróság elé állították Egyiptomban egy amerikai régész

KAIRÓ. (Agerpres). A Kairó közeleiben lévő Gizeh helység törvényszéke most tárgyalja Charles Arthur Muses amerikai régész ügyét, akit az egyiptomi hatóságok június 20-án őrizetbe vettek azzal a váddal, hogy egyiptomi régiségeket akart ellopni és kicsempészni az országból. Az amerikai régészre az egyiptomi törvények értelmében két évtől öt évig terjedő elzárás róható ki.

Az amerikai régész, aki 1956-ban érkezett Egyiptomba, részt vett a dashouri ásatásoknál. Abban a pillanatban tartóztatták le, amikor repülőgépen négy bördönddel Newyorkba akart utazni. A bördöndök egy néhány nappal azelőtt Dashourban felfedezett fáraó-sírból származó régiségeket tartalmaztak.

Érvénybe lépett a francia kormány „takarékosági programja”

A Bourges-Maunoury-kormány új takarékosági programja kedden érvénybe lépett. A hivatalos lapban megjelent az adók emelésére vonatkozó új törvény.

A hivatalos lapban egyúttal törvényrendelet jelent meg a gáz- és villamosenergia-számlák állami támogatás megszüntetéséről is. Ennek következtében a gázfogyasztás Párizsban 2 százalékkal, az ország többi részében 10 százalékkal megrövidül.

A szovjet-afgán kapcsolatok

MOSZKVA. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

Ofensége Sardar Muhammed Naim, Afganisztán minisztertanácsának alelnöke, külügyminiszter, 1957 júliusában megbeszélést folytatott Moszkvában A. A. Gromikoval, a Szovjetunió külügyminiszterével, a két országot érdeklő kérdésekről. A megbeszélések folyamán rámutattak az együttműködés pozitív eredményeire és a két ország népeinek érdekében elhatározták az együttműködés további fejlesztését.

A szovjet kormány — teljesítve az afgán királyi kormány öhaját — elhatározta, hogy öznetlen és semmiféle politikai, vagy más természetű feltételhez nem kötött anyagi és műszaki segítséget nyújt Afganisztánnak az ország északi részén eszközözendő geológiai kutatásokhoz és ezen a vidéken lévő köljajforrások feltárásához.

A szovjet kormány ugyanakkor segítséget nyújt Afganisztánnak, hogy népgazdasága fejlesztéséhez szükséges afgán műszaki értelmiséget képezzen ki.

A tárgyalások során a két ország képviselői elvben megegyeztek abban, hogy a Szovjetunió és Afganisztán kormányai kössenek szerződést a szovjet-afgán állami határvonal szabályozására vonatkozólag. E célból a két fél kijelöli illetékes megbízottait, akik ez ügyben mielőbb konkrét tárgyalásokat kezdenek.

A két fél abban is megegyezett, hogy együttműködnek a Szovjetunió és Afganisztán közötti határmenti folyók kihasználására vonatkozólag.

A fenti kérdésekben megtartott tárgyalások baráti és a teljes megértés légkörében folytak le és egyes kérdésekben megkötött egyezmények aláírásával végződtek.

Amerikai repülőgépek megsértették Csehszlovákia légterét

PRAGA. (Agerpres). — A Csehszlovák Köztársaság Külügyminisztériuma a következő jegyzékkel fordult az Egyesült Államok prágai nagykövetségéhez:

1957. július 27-én F-84 (Thunderbolt) típusú, amerikai jelzéssel ellátott katonai repülőgépek — amelyek közül az egyiket „US Air Force F-736” jelzés volt — behatoltak Csehszlovákia légi terébe.

Két repülőgép Klenci-pod-Cherkovem helység felett 12 óra 8 perckor repült be Csehszlovákia légterébe.

A repülőgépek a Német Szövetségi Köztársaság területén szálltak fel, majd folytatást utjukat csaknem Prágáig, 28 percnyi repülés után, vagyis 12 óra 36 perckor Vratonin helységről 10 kilométernyire keletre a repülőgépek osztrák területre értek.

Franco vissza akarja állítani a monarchiát Spanyolországban

NEWYORK. (Agerpres).

A United Press egy madridi jelentése szerint, Franco törvényerejű rendelettel megfosztotta a „spanyol falangát” — az egyedüli törvényes spanyolországi pártot — összes korábbi politikai funkcióitól és társadalmi célú tömegszervezetté változtatta. Mint ismeretes, a köztársasági rendszer 1939-ben történt megdöntése óta a Franco vezette „spanyol falang” tartotta a kezében a hatalmat.

A United Press hírgyűnkötség politikai szakértők véleményére hivatkozva azt írja, hogy Franco azért fosztotta meg a falangát politikai hatalmától, mert tagjai ellenzik Franco terveit a monarchia visszaállítására.

Nyugati sajtóvélemények a német kérdéssel kapcsolatban kiadott négyhatalmi nyilatkozatról

A Daily Telegraph and Morning Post azt írja, hogy — mint a nyilatkozatból kitűnik —, a nyugati hatalmak politikája nem változott az 1954-ben Berlinben és 1955-ben a nyugati hatalmak kormányfőinek részvételével Genfben megtartott értekezlet óta. Ez az ötlethány — írja a lap — elkerülhetetlenül csúszást fog előidézni.

A lap hangsúlyozza: minden állapot nélkülöz a nyugati hatalmaknak az a próbálkozása, hogy a merevség szellemétől áthatott álláspontjukat szembel helyezze a Német Demokratikus Köztársaság arra vonatkozó kormány-nyilatkozatával, hogy a német nemzetnek milyen utat kell követnie a béke biztosítása és Németország újraegyesítése érdekében.

A Times a kétkedés szellemében írta a nyugati hatalmak propaganda-fogásának hatékonyságáról. E manőver célja az — írja a Times —, hogy a nyugat-németországi parlamenti választások küszöbén megszilárdítsa a kereszténydemokrata unió és Adenauer kancellár pozícióját.

A Times gúnyosan megjegyzi: lehet ugyan, hogy a nyugati hatalmak nyilatkozata nem káros, de igen kevés valószínű, hogy hasznos lehetne.

A lap beismeri, hogy a nyugati hatalmak érvei Adenauer politikájának támogatására nem lehetnek meggyőzőek a németek számára. A Times hirmagyarázói borúlátón ítélik meg a helyzetet. Hangoztatják, hogy a nyugati hatalmak megismételték a német kérdésben már előterjesztett, elfogadhatatlan javaslatokat. Végül a lap leszögezi: nehéz elképzelni, milyen kiút található ebből a helyzetből.

Az Albán Népköztársaság 1957 első félévi állami tervteljesítésének eredményei

TIRANA. (Agerpres).

Az albán sajtó közölte az Albán Népköztársaság 1957 első félévére szóló gazdasági és kulturális fejlesztési terv teljesítésének eredményeiről szóló hivatalos közleményt.

Az ipari termelés az 1956. év hasonló időszakának termeléséhez viszonyítva 26,9 százalékkal növekedett. 1957 első felében 20 százalékkal több villamosenergiát, 20,4 százalékkal több köljajot, 175,4 százalékkal több bitumént, 145,8 százalékkal több rezet, 27,8 százalékkal több krómot, 11,7 százalékkal több szeszt, 63,5 százalékkal több különböző gépfelszerelést és szerszámgépet, 43 százalékkal több fűrészt, 12,8 százalékkal több pamut szövött árut, 12,9 százalékkal több lábbelit, 17,3 százalékkal több makaront gyártottak, mint 1956 első felében.

A közlemény rámutat arra, hogy az elmúlt félévben hasonlóképpen nőtt egyéb iparcikkek termelése is.

A jelentés ugyanakkor hangsúlyozza, hogy az összipari termelés terén az első félévi tervet általában csupán 1,7 százalékkal teljesítették, mivel a fogyasztási szövetkezetek központi szövettségéhez tartozó állami vállalatok nem teljesítették tervüket.

Július 1-én az Albán Népköztársaságban összesen 57.416 falusi gazdaságot magabafoglaló és az ország összterületének 46,3 százalékán gazdálkodó 1.432 mezőgazdasági termelőszövetkezet működött.

Ez év első felében 65 százalékkal nagyobb kiterjedésű lakterület építettek a lakosság részére, mint az elmúlt év ugyanazon időszakában.

Az elmúlt félévben növekedett a lakosság hus-, hal-, zsír-, cukor-, makaroni-, pamut- és gyapjuszövetés-, lábbeli- és szappanfogyasztása.

A közlemény hangsúlyozza, hogy újabb sikereket értek el a közkultúra, a kultúra és az egészségvédelem terén.

Fogadás és nagygyűlés a Kremlben

Muhammed Zahir Sah, Afganisztán királya július 29-én este fogadást adott a Kremlben. A fogadáson megjelentek a szovjet állam vezetői, a Szovjetunió marsalljai, tudósok, művészek és más közeleti személyiségek.

Muhammed Zahir Sah király és Kliment Vorosilov, a Szovjetunió Legfelső Szovjetje Elnökségének elnöke beszédet mondtak.

Muhammed Zahir Sah és kísérete július 30-án délelőtt látogatást tett Moszkva melletti „Kubinka” repülőtéren. A vendégek megtekintették a lökhajós szovjet katonai repülőgépeket, vadászrepülőgépeket, bombavetelőket, a TU-104 típusú új utas szállító repülőgépeket, az „Ukrajna” és a „Moszkva” típusú repülőgépeket.

Július 30-án délután a moszkvai dolgozók számos képviselője találkozott a Szovjetunióban tartózkodó afgán államfővel és a többi afganisztáni államfővel.

A Kreml hatalmas üléstermében nagygyűlést tartottak a Szovjetunió és Afganisztán barátságának tiszteltetésére.

A nyugati hatalmak külön-megbeszélést tartottak Londonban a leszerelés kérdésében

LONDON. (Agerpres). — Dulles, az USA külügyminisztere és Selwyn Lloyd angol külügyminiszter kedden délután részt vett egy leszerelési ülésen. Dulles kíséretében volt Stassen, az USA képviselője a leszerelési értekezleten, Lloyd kíséretében pedig ott volt Allan Noble, Anglia megbízottja az ENSZ leszerelési albizottságában. Franciaországot Jules Moch, Kanadát pedig David Johnson, Kanada moszkvai nagykövete, a kanadai küldöttség vezetője képviselte az ülésen. A France Presse hírgyűnkötség szerint a több, mint négy és fél órán át tartó ülésen megvitaták a leszereléshez fűződő csaknem összes kérdéseket.

A nyugati küldöttek, kormányukkal való tanácskozások után, szerdán délelőtt ismét összejöttek.

A tapasztalat alapján általában nem tekinthető a tárgyalások kiindulópontjának, vagy tárgyalási alapnak a Szovjetunióval — írja a Süddeutsche Zeitung.

A nyugatnémet ellenzéki pártok általában keményen bírálják a három nyugati hatalom és a bonni kormány berlini nyilatkozatát Németország újraegyesítésének kérdésében.

„Még azok a megfigyelők is, akik jóakarattal tanúsítanak Adenauer politikájáról — írja a Sozialdemokratischer Pressedienst, a szociáldemokrata párt közlönye — olyan okmányt tekintik ezt a nyilatkozatot, amely nem kielégítő és nem tartalmaz új gondolatot. Nincs benne semmi, amit a szövetségi kormány és a nyugati hatalmak előzőleg már ne mondtak volna el ebben a kérdésben.

A nyugati hatalmak berlini nyilatkozata, amelyet — mint Bonnban méltán hangoztatják — mindenekelőtt a szövetségi kormány unszolására fogadtak el, olyan okmány, amelyre éppen most lett volna szükség: ez az okmány annak az eredménye, hogy kormányunknak nincsenek új gondolatai.”

Csaknem ugyanígy értékelte a nyilatkozatot a Die Sicht, a német blokk sajtóközlője is.

Az angol lapok is lelkesedés nélkül, sőt csalódással fogadták az USA, Anglia, Franciaország és a Német Szövetségi Köztársaság nyilatkozatát. Még azok a lapok is amelyek helyeslik a nyilatkozatot, kénytelenek beismerni, hogy egyáltalán nem tartalmaz olyan új javaslatot, amely hozzájárulhat a német kérdés megoldásához.

Algériában tovább folynak a harcok és a letartóztatások

PARIZS. (Agerpres). Lapjelentések szerint Oran és Constantine algériai megyékben július 29-én elkezdődött öközet folyt le Batna városától 15 kilométernyire felrobant egy személyvonat. 17 utas megsebesült, egy meghalt.

Július 22-én este Algírban a rendőrség és ejtőernyős öközetmenyök nagyszabású „hadműveletet” hajtottak végre a helyi lakosság személyazonosságának ellenőrzésére. Az ellenőrzés során 2500 algériai közül 40-et letartóztattak.

Mint a l'Humanité jelenti, az algériai katonai hatóságok őrizetbe vették Paul Caballerot és André Moinet, az Algériai Kommunista Párt vezetőit.

Az atombombaellenes nemzetközi értekezlet előkészületei

TOKIO. (Agerpres).

Japánban széleskörű előkészületek folynak az augusztus 6-án Tokióban megnyíló atom- és hidrogénbombaellenes harmadik nemzetközi értekezlettel kapcsolatban. Az értekezlet tízenkilenc japán és husz külföldi tudós és közéleti személyiség kezdeményezésére hívták egybe.

A kezdeményező japán tudósok között ott találjuk Hideki Yukawa világhírű Nobel-díjas fizikust, a külföldi személyiségek között pedig Niemöller felkelt, az ismert békeharcost és A. Oparin szovjet tudóst.

A Japan Press hírközlője az értekezlet céljait kommentálva rámutat arra, hogy azon ismertetik majd az atomrobbantások rádióaktív hatásának, valamint az atomháború veszélyét az emberiségre nézve.

Az értekezleten megvitatják ezenkívül a világ népeinek összefogását ezen veszedelemmel szemben, valamint a magfegyver-kísérletek eltiltásának létrehozását előmozdító egyetemes nemzetközi akciók megszervezését.

Tokióban és több más nagyobb japán városban gyűjtést rendeztek az értekezlet költségeinek fedezésére. A szakszervezetek tagjai, diákok, háziasszonyok segítkeznek a gyűjtésben — közli a Japan News.

A harmadik atombomba-ellenes nemzetközi értekezlet jellegzetessége, hogy azon mind tevékenyen vesznek részt a japán tudósok és értelmiségiek és a japán tömegszervezetek.

A hét filmjei

Dózsa György: augusztus 4-ig: ROMEO ES JULIA. Előadások: 2, 4, 30 és 9,30 órákor. Délelőtt 11 órákor matiné.

Nicolae Balcescu: augusztus 8-ig: VIHARMADAR (román film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

I. L. Caragiale: augusztus 4-ig: ÖRDÖG VOLGYE (román film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

Herbák János: augusztus 4-ig: A BARNBURGI CSINYÉTVOK (német film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

Ifjúsági mozi: augusztus 4-ig: NEGRITA SZIGETE. — TALOSOK. — GOE UR. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

Solidaritáta (Gáj): augusztus 4-ig: A VI-ÍK (szovjet színes film). Előadások: hétköznap: 6 és 8 órákor, vasárnap: 4, 6 és 8 órákor.

Maxim Gorkij (Mikela): augusztus 4-ig: A HAI HATATI AN HELY-ÖRSÉG (szovjet film). Előadások: hétköznap: 6 és 8 órákor, vasárnap: 4, 6 és 8 órákor.

és a katonai tömbök felállításának veszélyét az emberiségre nézve.

Az értekezleten megvitatják ezenkívül a világ népeinek összefogását ezen veszedelemmel szemben, valamint a magfegyver-kísérletek eltiltásának létrehozását előmozdító egyetemes nemzetközi akciók megszervezését.

Tokióban és több más nagyobb japán városban gyűjtést rendeztek az értekezlet költségeinek fedezésére. A szakszervezetek tagjai, diákok, háziasszonyok segítkeznek a gyűjtésben — közli a Japan News.

A harmadik atombomba-ellenes nemzetközi értekezlet jellegzetessége, hogy azon mind tevékenyen vesznek részt a japán tudósok és értelmiségiek és a japán tömegszervezetek.

Az értekezleten megvitatják ezenkívül a világ népeinek összefogását ezen veszedelemmel szemben, valamint a magfegyver-kísérletek eltiltásának létrehozását előmozdító egyetemes nemzetközi akciók megszervezését.

Tokióban és több más nagyobb japán városban gyűjtést rendeztek az értekezlet költségeinek fedezésére. A szakszervezetek tagjai, diákok, háziasszonyok segítkeznek a gyűjtésben — közli a Japan News.

A harmadik atombomba-ellenes nemzetközi értekezlet jellegzetessége, hogy azon mind tevékenyen vesznek részt a japán tudósok és értelmiségiek és a japán tömegszervezetek.

„Frigorifer”

állami vállalat alkalmaz 14 EVET BETÖLTÖTT FIUKAT 7 ELEM VEGZETTSEGEL

gépész tanoncokként

E L Ö N Y Ö S FELTETELEK MELLETT. KOZELEBBIT A VALLALATNAL.